Dosarul nr. 3-4950/2024
2-24134798-12-3-26112024

H O T Ă R Â R E
În numele legii

11 martie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Ina Pruteanu
Grefierul Ecaterina Mihailov, Cătălina Sîrbu

examinând în ședință de judecată publică acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de***** și avocatul Igor Culava, împotriva Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică cu privire la anularea Prescripției INST nr. *****din 11 septembrie 2024 emisă de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică,

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La 26 noiembrie 2024,***** și avocatul său Igor Culava au înaintat acțiunea în contencios administrativ împotriva Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică cu privire la anularea Prescripției INST nr. *****din 11 septembrie 2024 emisă de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.

În motivarea acțiunii s-a menționat că, la 11 septembrie 2024, de către inspectorul principal Petru Vasilică a fost întocmită Prescripția INST nr. *****la adresa mun. Chișinău, *****, potrivit căreia a fost sistată necondiționat continuarea lucrărilor de construcție executate cu abateri de la documentația de proiect până la obținerea unei noi autorizații de construire sau de executat o expertiză tehnică privind demolarea coloanelor, grinzilor și a pereților executate cu abatere de la documentația de proiect.

Reclamantul a indicat că nu este de acord cu prescripția contestată, din motiv că nu corespunde cerințelor Legii privind controlul de stat, Regulamentului privind modul de exercitare a controlului de stat al calității în construcții și Codului administrativ.

Potrivit reclamantului, la 13 septembrie 2024, de către inspectorul principal Petru Vasilică din cadrul Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică i-a

fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție INST nr. *****. Potrivit procesului-verbal menționat „la 13 septembrie 2024, s-a constatat că Lupu Serghei, proprietarului apartamentului nr. ***** din *****, mun. Chișinău, execută lucrări de reconstrucție/consolidare a ap. *****, cu abateri de la documentația de proiect avizată și verificată în modul stabilit, în baza cărora s-a emis autorizația de construire. Înălțimea pereților în axele A, B, C, C1, D și 1, 2, 3, 4, 5 este mai înaltă decât cea prevăzută în proiect, planșa 30, 31, 32 și golurile de fereastră executate pe axa 5 și axa D nu corespund documentației de proiect dimensiunile și forma, ceea ce contravine prevederilor art. 22 al Legii 721-VIII din 02.02.1996. Fapta a fost încadrată juridic la art. 177, alin. (4), lit. c) din Codul contravențional”.

Reclamantul a specificat că, reieșind din conținutul procesului-verbal INST nr. ***** și a prescripției INST nr. 00542, la 11 septembrie 2024, agentul constatator Petru Vasilică a făcut un control inopinat la adresa ap. *****, *****, mun. Chișinău, în privința lui*****.

Astfel, conform art. 21 din Legea privind calitatea în construcții, controlul de stat al calității în construcții se exercită de către Agenția pentru Supraveghere Tehnică. (3) Controlul de stat al persoanelor care practică activitate de întreprinzător se planifică, se efectuează și se înregistrează în conformitate cu prevederile Legii nr. 131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

S-a menționat că, controlul inopinat în privința lui***** a avut loc la 11 septembrie 2024, într-o zi de marți. Astfel că agentul constatator urma să acorde lui***** 5 zile lucrătoare pentru a oferi explicații și de a face uz de dreptul său de a prezenta acte doveditoare ce confirmă cele autenticitatea informațiilor și documentelor prezentate.

Totuși, Prescripția INST nr. *****a fost întocmită în ziua controlului de stat efectuat, deși***** a solicitat în mod verbal acordarea unui termen suficient pentru a argumenta lucrările executate. Respectiv, agentul constatator a încălcat dreptul lui***** de a prezenta în termen de 5 zile lucrătoare informații și acte doveditoare în vederea justificării acțiunilor sale care au rezultat în întocmirea prescripției contestate.

Astfel, în opinia reclamantului, atât în Prescripția INST nr. 00542, cât și în procesul-verbal INST nr. *****, lipsește aprecierea nivelului presupusei încălcări contravenționale comise de***** (minore, grave sau foarte grave), ceea ce constituie un motiv întemeiat de anulare a Prescripției contestate.

Suplimentar s-a mai reținut că, înainte de începerea controlului inopinat,***** a solicitat de la agentul constatator prezentarea delegației de control și a notei de motivare anexată la aceasta. Agentul constatator a evitat să îndeplinească cerințele reclamantului și a efectuat controlul inopinat, ignorând prevederile Legii privind controlul de stat al activității de întreprinzător.

Or, conform art. 21 din Legea privind controlul de stat al activității de întreprinzător, inspectorul are dreptul să înceapă controlul conform procedurii stabilite de prezenta lege doar în cazul când sunt întrunite cumulativ următoarele condiții: a) prezentarea legitimației; b) înmânarea exemplarului delegației de control; c) existența probelor care demonstrează prezența unuia sau mai multor temeiuri dintre cele specificate la art. 19, în cazul controalelor inopinate; d) expirarea termenului minim de notificare specificat la art. 18, în cazul controalelor planificate; f) înregistrarea delegației de control în Registrul de stat al controalelor, iar în cazul controlului inopinat - și a notei de motivare.

Astfel, reclamantul consideră că delegația de control și nota de motivare nu erau întocmite la momentul efectuării controlului. Respectiv, controlul inopinat efectuat de agentul constatator Petru Vasilică la 11 septembrie 2024, a fost făcut cu abateri grave rezultând în consecință în întocmirea procesului-verbal INST nr. ***** și a prescripției INST nr. 00542.

Potrivit reclamantului, agentul constatator Petru Vasilică nu avut dreptul de a efectua controlul inopinat, iar în lipsa unui astfel de drept, procesul-verbal INST nr. ***** și prescripția INST nr. *****sunt ilegale.

Reieșind din cele expuse, reclamantul a solicitat anularea Prescripției INST nr. *****din 11 septembrie 2024, emisă de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, ca fiind ilegală.

Reclamantul și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 21, art. 17, art. *****, art. 137, art. 141, art. 189, art. 206 din Codul administrativ; Regulamentul privind modul de exercitare a controlului de stat al calității în construcții aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25.06.1996 și în baza Legii privind controlul de stat al activității de întreprinzător nr. 131 din 08.06.2012.

Obiecțiile pârâtului:

Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, la 06 ianuarie 2025, a depus referință asupra cererii de chemare în judecată, prin care a solicitat respingerea acțiunii înaintată de către***** ca nefondată.

În susținerea poziției sale, autoritatea publică pârâtă a specificat că, în rezultatul adresărilor Inspectoratului de poliție Buiucani din 12 iulie 2024, Procuraturii mun. Chișinău din 09 august 2024, Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al RM din 01 august 2024, petiției colective din 31 iulie 2024 privind efectuarea reconstrucției apartamentului, la 11 septembrie 2024, de către inspectorul principal al INST, Petru Vasilica, a fost examinată reconstrucția apartamentului nr. ***** din *****, mun. Chișinău.

În urma verificărilor cu ieșire la fața locului, prin Actul de inspectare nr. ***** din 23 iulie 2024, s-a constatat că în apartamentul nr. *****, amplasat pe adresa *****, mun. Chișinău, are loc reconstrucția cu consolidare a apartamentului

nominalizat, cu demolarea structurii din lemn a acoperișului și învelitorii din ardezie, cu executarea unui acoperiș nou, fiind depistate un șir de neconformități și făcută recomandarea de a înlătura neconformitățile depistate până la data de 09 august 2024.

Autoritatea publică pârâtă a precizat că, în conformitate cu prevederile pct. 12 alin. (2) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 391 din 14 iunie 2023, în conformitate cu domeniile de activitate și funcțiile stabilite, în scopul verificării înlăturării neconformităților depistate, a fost întocmit actul de inspectare nr. ***** din 11 septembrie 2024, fiind constatate iarăși un sir de neconformități care nu au fost înlăturate, prezența cărora face imposibilă reconstrucția de mai departe a apartamentului până la înlăturarea lor.

În rezultat, pentru neconformitățile admise, inspectorul a întocmit și a înmânat proprietarului apartamentului aflat în reconstrucție,*****, prescripția seria INST nr. *****din 11 septembrie 2024, în care au fost enumerate toate neconformitățile depistate, fiind sistate lucrările de construcție executate cu abateri de la documentația de proiect până la înlăturarea lor cu obținerea unei noi autorizații de construire și s-a întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 177 pct. (4) pe numele proprietarului apartamentului*****, prescripția în cauză fiind semnată necondiționat de beneficiarul lucrărilor*****.

S-a precizat că, prescripția seria INST nr. *****din 21 septembrie 2024 este un act administrativ defavorabil, emis motivat și corespunzător exigențelor art. 118 din Codul administrativ, care stipulează că motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii.

De asemenea s-a specificat că, în conformitate cu prevederile pct. 12 , alin. (2) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 391 din 14 iunie 2023, în conformitate cu domeniile de activitate și funcțiile stabilite în prezentul Regulament, în domeniul construcțiilor și urbanismului, Inspectoratul: a) realizează controlul de stat al componentelor sistemului calității în construcții; c) realizează controlul de stat al calității lucrărilor de construcție; h) examinează și constată cazurile de execuție a construcțiilor neautorizate sau a intervențiilor neautorizate la construcțiile existente; i) solicită, la depistarea construcțiilor neautorizate sau a intervențiilor neautorizate la construcțiile existente, sistarea lucrărilor până la luarea deciziei definitive; emite prescripții privind înlăturarea

încălcărilor cerințelor prevăzute de cadrul normativ din domeniul construcțiilor și urbanismului, verifică executarea efectivă a acestora, etc.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului*****, avocatul Igor Culava, a susținut în fapt și drept cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acțiunii în contencios administrativ.

Reprezentantul autorității publice pârâte, Victor Sîrbu, împuternicit în baza procurii nr. 52/25 din 06 ianuarie 2025 (f.d. 26) în ședința de judecată nu a recunoscut acțiunea reclamantului***** și a solicitat respingerea acțiunii, din motivele de fapt și de drept expuse în referință.

Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ:

În fapt și în drept, obiectul acțiunii în contencios administrativ îl constituie acțiunea înaintată de***** și avocatul său Igor Culava împotriva Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică cu privire la anularea Prescripției INST nr. *****din 11 septembrie 2024 emisă de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.

Conform art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Instanța de judecată reține că, în temeiul art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Potrivit art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

În conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul

își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

Potrivit art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;

c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209;

e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17;

f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 din Codul administrativ – procedura prealabilă;

g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Conform art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Potrivit art. 162 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale. Dacă autoritatea publică nu soluționează petiția în termenele prevăzute de prezentul cod, persoana afectată este în drept să depună cerere prealabilă.

Alineatul (3) lit. a) al aceluiași articol, prevede că, cererea prealabilă poate fi îndreptată spre anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul.

Prin urmare, respectând prevederile art. 208 alin. (1) din Codul administrativ, la 27 septembrie 2024,***** a depus în adresa Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică o cerere, solicitând: suspendarea executării

prescripției nr. INST *****din 11 septembrie 2024; anularea actului administrativ individual defavorabil prescripția nr. INST *****din 11 septembrie 2024.

Instanța de judecată constată că, la materialele cauzei nu se regăsește răspunsul autorității publice cu privire la cererea prealabilă înaintată.

În acest sens se reține că, legislatorul a prevăzut în art. 165 din Codul administrativ că, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiţiei. Iar art. 209 din cod indică că acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

Se conchide că, adresarea în instanța de judecată nu întotdeauna se efectuează în urma emiterii exprese a unui act administrativ individual, dar și în rezultatul tăcerii autorității publice, inacțiune/pasivitate/tăcere care creează, prin efectul legii, un act administrativ individual defavorabil.

Așadar, nefiind de acord cu actul administrativ individual defavorabil și anume, cu prescripția INST nr. *****din 11 septembrie 2024, emisă de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică în privința sa, reclamantul*****, prin intermediul avocatului Igor Culava, și-a realizat dreptul la acțiune și a depus acțiunea în contencios administrativ la 26 noiembrie 2024 (f. d. 5-7) în interiorul termenului de 30 de zile, reglementat la art. 209 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ

Conform art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană, care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice, poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

În temeiul art. 209 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art. 165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător. Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Astfel, analizând materialele cauzei în coroborare cu materialele dosarului administrativ, precum și argumentele participanților la proces, având în vedere faptul că în prezenta cauză părțile nu au invocat și nu au dovedit prin probe pertinente că ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau că, la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, nu sunt temeiuri de a considera că acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209 din Codul administrativ, a fost respectată procedura de adresare în instanța de judecată, acțiunea a fost semnată și depusă de***** și avocatul Igor Culava, care dispune de o astfel de împuternicire conform mandatului seria MA nr. 1898637, anexat la materialele cauzei, iar reclamantul poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, instanța de judecată ajunge la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ înaintată de***** și avocatul Igor Culava, împotriva Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică cu privire la anularea Prescripției INST nr. *****din 11 septembrie 2024 emisă de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, întrunește condițiile pentru admisibilitate a unei acțiuni în contenciosul administrativ și, respectiv, este pasibilă de examinare în fond.

Aprecierea instanței:

Audiind explicațiile participanților la proces, examinând circumstanțele de fapt și drept invocate prin prisma probelor pertinente și concludente administrate în proces, instanța de judecată ajunge la concluzia că este legal și întemeiat să respingă ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ, din următoarele considerente.

Potrivit art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului şi repararea pagubei.

Instanța mai notează că, în corespundere cu art. 1 alin. (1) din Codul administrativ, legislația administrativă reprezintă cadrul juridic principal prin care se asigură reglementarea raporturilor administrative la înfăptuirea activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia. (2) Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează

raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova. (3) Actele normative subordonate legii se aplică la reglementarea raporturilor administrative doar în cazurile în care sunt emise în temeiul legii și nu contravin ei.

Instanța ține să menționeze că, în conformitate cu art. 2 alin. (2) din Codul administrativ, anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.

În acord cu reglementările legale statuate la art. 3 din Codul administrativ, legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

În corespundere cu art. 6 din Codul administrativ, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condiţiilor, pregătirea şi încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părţi ale procedurii administrative.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11 din Codul administrativ prevede că, actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel. Destinatarul unui act administrativ individual este doar persoana către care actul administrativ se îndreaptă. Terţii, ale căror drepturi sunt afectate de actul administrativ individual, nu sunt destinatarii acestuia. Un act administrativ de acordare periodică a prestaţiilor materiale sau băneşti este un act administrativ individual prin care o astfel de prestaţie se acordă pentru un număr determinat sau nedeterminat de perioade succesive.

În conformitate cu art. 17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În concordanță cu art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În accepțiunea art. 21 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În temeiul art. 22 din Codul administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În corespundere cu art. 39 din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Prin prisma art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Din actele cauzei și ale dosarului administrativ, instanța de judecată a constatat că, potrivit certificatului din Registrul bunurilor imobile, apartamentul nr. ***** din *****, mun. Chișinău, cu nr. cadastral ***** aparține lui***** și *****, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. ***** din 19 aprilie 2019 (f.d. 5 dosar administrativ).

În rezultatul nenumăratelor adresări către Inspectoratul de poliție Buiucani din 12 iulie 2024, către Procuratura mun. Chișinău din 09 august 2024, către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al RM din 01 august 2024, precum și a petiției colective din 31 iulie 2024 privind efectuarea reconstrucției apartamentului menționat, la 11 septembrie 2024, de către inspectorul principal al

INST, Petru Vasilica, a fost examinată reconstrucția apartamentului nr. *****, amplasat pe adresa *****, mun. Chișinău.

Potrivit actului de inspectare nr. ***** din 23 iulie 2024, în rezultatul inspectării bunului imobil la fața locului, s-a constatat, că în apartamentul *****, amplasat pe adresa *****, mun. Chișinău, are loc reconstrucția cu consolidare a apartamentului nominalizat, cu demolarea structurii din lemn a acoperișului și învelitorii din ardezie, cu executarea unui acoperiș nou. Totodată, s-a constatat că la intrarea pe șantier nu este instalat panoul informativ al obiectului, care este cauza unor petiții privind legalitatea lucrărilor (f.d. 7 verso, dosar administrativ). Fiind depistate neconformități, s-a recomandat de a le înlătura până la data de 09 august 2024.

Potrivit actului de inspectare nr. 19/***** din 11 septembrie 2024, au fost constatate din nou un șir de neconformități care nu au fost înlăturate, prezența cărora face imposibilă reconstrucția de mai departe a apartamentului, până la înlăturarea lor. În rezultat, pentru neconformitățile admise, inspectorul a întocmit și a înmânat proprietarului apartamentului aflat în reconstrucție, Lupu Serghei, prescripția seria INST nr. *****din 11 septembrie 2024.

Potrivit prescripției seria INST nr. *****din 11 septembrie 2024, emisă de inspectorul principal Petru Vasilica, în rezultatul verificărilor cu ieșire la fața locului la obiectivul – apartamentul nr. *****, amplasat pe adresa *****, mun. Chișinău, s-a constatat că: înălțimea pereților etajului mansardă pe axa D sunt executați mai înalți decât înălțimea prevăzută în documentația de proiect, obiect nr. 22-11/21- SAC, planșa 30, cât și înălțimea pereților pe axele A, B, C și 1, 2, 3, 4, 5, planșele 31, 32; golurile de ferestre executate pe axa 5, axa D, axa 2, nu corespund documentației de proiect, dimensiunile și forma; pe axa 1 alăturată apartamentului învecinat este executat între axele A-B gol de fereastră, care nu este prevăzut în documentația de proiect; nu au fost prezentate schemele geodezice de trasare a lucrărilor ajunse în faza determinantă de execuție, nu sunt lăsate goluri pentru scări; lucrările de executare a mansardei cu abateri de la documentația de proiect, modifică capacitatea construcției, înălțimea construcției și, în așa caz, în conformitate cu prevederile art. 16 al Legii nr. 163 din 09.07.2010, este necesară sistarea necondiționată a lucrărilor până la obținerea unei noi autorizații (f.d. 2 dosar administrativ).

Astfel, s-a prescris: sistarea necondiționată a lucrărilor de construcție executate cu abateri de la documentația de proiect, până la obținerea unei noi autorizații de construire; executarea unei expertize tehnice, privind demolarea coloanelor, grinzilor și pereților, executate cu abateri de la documentația de proiect, cu readucerea lucrărilor conform proiectului, pentru a obține recomandări în scopul neadmiterii afectării imobilelor învecinate.

În calitate de măsură restrictivă s-a indicat: de întocmit proces-verbal în baza art. 177 alin. (4) lit. c) din Codul contravențional.

La 27 septembrie 2024,***** a depus în adresa Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică o cerere prealabilă, solicitând: suspendarea executării prescripției INST nr. *****din 11 septembrie 2024; anularea actului administrativ individual defavorabil prescripția INST nr. *****din 11 septembrie 2024. Se atrage atenția asupra faptului că, autoritatea publică pârâtă nu a oferit un răspuns la cererea prealabilă înaintată.

Instanța de judecată reține că reclamantul nu este de acord cu prescripția seria INST nr. *****din 11 septembrie 2024, emisă de inspectorul principal Petru Vasilica.

Potrivit prevederilor Regulamentului cu privire la organizarea şi funcţionarea Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 391 din 14.06.2023, pct.12. stabilește că în conformitate cu domeniile de activitate şi funcţiile stabilite în prezentul Regulament, Inspectoratul exercită următoarele atribuţii: 2) în domeniul construcţiilor şi urbanismului: a) realizează controlul de stat al componentelor sistemului calităţii în construcţii; b) realizează controlul implementării documentaţiei de amenajare a teritoriului şi urbanism; c) realizează controlul de stat al calităţii lucrărilor de construcţie; d) realizează controlul de stat la recepţia lucrărilor ajunse în următoarele faze determinante ale construcţiei: trasarea axelor clădirii pe teren, planşeul la cota 0.000 şi planşeul ultimului nivel autorizat; e) participă la lucrările comisiilor de recepţie a construcţiilor şi a instalaţiilor aferente finanţate din contul mijloacelor bugetului de stat, bugetelor de asigurări sociale, bugetelor locale, fondului rutier, fondurilor asigurărilor obligatorii de asistenţă în medicină, fondurilor speciale, creditelor acordate cu garanţia statului, precum şi al mijloacelor instituţiilor şi întreprinderilor de stat şi societăţilor pe acţiuni în capitalul social al cărora partea preponderentă o constituie cota statului; f) participă la recepţia construcţiilor şi instalaţiilor aferente finanţate din mijloace financiare proprietate privată, în cazurile prevăzute de cadrul normativ; g) efectuează controlul volumului şi al costului lucrărilor de construcţie în cazul construcţiilor finanţate din mijloace financiare publice; h) examinează şi constată cazurile de execuţie a construcţiilor neautorizate sau a intervenţiilor neautorizate la construcţiile existente; i) solicită, la depistarea construcţiilor neautorizate sau a intervenţiilor neautorizate la construcţiile existente, sistarea lucrărilor până la luarea deciziei definitive; j) emite prescripţii privind înlăturarea încălcărilor cerinţelor prevăzute de cadrul normativ din domeniul construcţiilor şi urbanismului, verifică executarea efectivă a acestora; k) constată contravenţii, examinează cauze contravenţionale şi aplică sancţiuni în domeniu, în conformitate cu prevederile Codului contravenţional al Republicii Moldova nr. 218/2008; l)

intervine în cazurile de accidente tehnice la construcţiile aflate în exploatare sau în fază de execuţie; m) exercită controlul asupra comportării construcţiilor în exploatare, intervenţiilor în timp la construcţiile existente, precum şi documentarea stării tehnice şi a parametrilor de exploatare a construcţiei; n) exercită controlul asupra postutilizării construcţiilor şi corectitudinii gestionării deşeurilor provenite din construcţii şi demolări; o) participă la stabilirea gradului de avariere a construcţiilor şi, în cazul în care construcţiile prezintă pericol, interzice exploatarea acestora; p) solicită efectuarea expertizelor tehnice ale construcţiilor în cazul în care acestea prezintă risc de avariere; q) înaintează către comisia de atestare propuneri privind sistarea valabilităţii sau anularea certificatelor de atestare tehnico- profesională a responsabililor tehnici, diriginţilor de şantier, proiectanţilor, verificatorilor de proiecte şi a altor specialişti implicaţi în procesul de construcţie.

În conformitate cu art. 13 alin. (1) din Legea privind calitatea în construcții nr. 721 din 02.02.1996 (în vigoare la data inițierii procedurii administrative), lucrările de construcţii, precum şi de modernizare, modificare, transformare, consolidare şi de reparaţii se execută numai pe bază de proiect elaborat de către persoane fizice sau juridice şi verificat de către verificatorii de proiecte atestaţi. Elaborarea proiectelor se efectuează în modul stabilit cu respectarea documentelor normative în vigoare, regimului arhitectural-urbanistic şi regimului tehnic, indicate în certificatul de urbanism eliberat de autoritatea administraţiei publice locale. (2) Verificarea şi expertizarea proiectelor în ceea ce priveşte respectarea documentelor normative referitoare la exigenţele esenţiale se efectuează de către verificatorii de proiecte atestaţi în nume propriu. (3) Se interzice aplicarea proiectelor şi detaliilor de execuţie neverificate în condiţiile alin. (2). (4) Verificarea calităţii execuţiei construcţiilor este obligatorie şi se efectuează de către investitori prin responsabili tehnici atestaţi sau agenţi economici de consultanţă specializaţi. (5) Expertizele tehnice ale proiectelor şi construcţiilor se efectuează numai de către experţi tehnici în construcţii.

Potrivit art. 22 din Legea privind calitatea în construcţii nr. 721 din 02.02.1996, investitorii sunt persoane fizice sau juridice care finanţează şi realizează investiţii sau intervenţii la construcţiile existente în sensul legii şi răspund de îndeplinirea următoarelor obligaţii principale referitoare la calitatea construcţiilor: a) stabilirea nivelului calitativ ce trebuie realizat prin proiectare şi execuţie pe baza documentelor normative, precum şi a studiilor şi cercetărilor efectuate; b) obţinerea certificatului de urbanism, autorizaţiei de construire şi avizelor prevăzute de lege; c) prezentarea proiectelor pentru verificare şi înlăturarea neregulilor depistate în urma verificării; d) asigurarea verificării execuţiei corecte a lucrărilor de construcţii prin responsabili tehnici atestaţi sau agenţi economici de consultanţă specializaţi şi autorii proiectelor, pe tot parcursul lucrărilor; e) acţionarea în vederea soluţionării neconformităţilor, a defectelor

apărute pe parcursul execuţiei lucrărilor, precum şi a deficienţelor proiectelor; f) asigurarea recepţiei lucrărilor de construcţii la terminarea lucrărilor şi (sau) la expirarea perioadei de garanţie; g) întocmirea cărţii tehnice a construcţiei şi predarea acesteia către proprietar; h) asigurarea expertizării construcţiilor de către experţi tehnici în construcţii în cazurile în care la aceste construcţii se execută lucrările prevăzute la art. 19 alin. (2); i) notificarea Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică despre recepţia lucrărilor ajunse în fazele determinante ale construcţiei specificate la art. 21 alin. (4). (2) În cazul în care investitorul îşi deleagă atribuţiile altui agent economic, asupra acestuia se extind prevederile prezentei legi.

În conformitate cu prevederile art. 26 lit. d) din Legea privind calitatea în construcţii nr. 721 din 02.02.1996, proprietarii construcţiilor au următoarele obligaţii principale: efectuarea, după caz, de lucrări de reconstruire, consolidare, transformare, extindere, desfiinţare parţială şi de reparaţii, precum şi schimbarea aspectului urbanistic şi arhitectural al construcţiilor numai pe bază de proiecte elaborate şi verificate potrivit legislaţiei în vigoare.

Articolul 1 din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie nr. 163 din 09.07.2010 (în vigoare la momentul emiterii actului contestat), stipulează că obiectul prezentei legi îl constituie reglementarea modului de autorizare, avizare şi verificare a lucrărilor de proiectare, executare sau desfiinţare a construcţiilor şi amenajărilor în conformitate cu documentaţia de urbanism şi de amenajare a teritoriului prin aplicarea sistemului de documente normative în construcţii în scopul asigurării transparenţei şi publicităţii la emiterea actelor administrative şi al creării unor condiţii favorabile mediului de afaceri.

Prevederile prezentei legi sunt obligatorii pentru autorizarea executării construcţiilor de orice gen, categorie, destinaţie şi tip de proprietate, cu excepţia obiectelor cu caracter militar sau secret şi a construcţiilor misiunilor diplomatice ale statelor străine în Republica Moldova, care se autorizează în mod special.

Potrivit art. 12 alin. (1) din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie nr. 163 din 09.07.2010 (în vigoare la momentul emiterii actului contestat), autorizaţia de construire se emite de către primarul unităţii administrativ-teritoriale în baza cererii proprietarului, în baza cererii deţinătorului dreptului de superficie asupra terenului, cu acordul scris al proprietarului terenului, iar în cazul reţelelor inginereşti şi de comunicaţii electronice şi al elementelor de infrastructură asociată acestor reţele – în baza cererii investitorului/beneficiarului sau a furnizorului de reţele publice de comunicaţii electronice, în care se indică locul amplasării imobilului/terenului, în cel mult 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia.

La cerere se anexează următoarele documente: a) acordul autentificat notarial al coproprietarilor de imobil/teren ale căror interese pot fi afectate

nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcţie şi în perioada exploatării obiectului construit, iar în cazul construcţiei reţelelor inginereşti şi de comunicaţii electronice şi a elementelor de infrastructură asociată acestor reţele – acordul titularului dreptului de proprietate sau de administrare asupra imobilului/terenului ce urmează a fi utilizat pentru construcţie; b) certificatul de urbanism pentru proiectare sau certificatul constatator, în cazul aplicării principiului aprobării tacite; c) extrasul din documentaţia de proiect, cuprinzând memoriul explicativ, planul general (plan de situaţie, plan trasare), faţadele, soluţiile cromatice, proiectul de organizare a executării lucrărilor de construcţie. Pentru autorizarea lucrărilor de infrastructură tehnico-edilitară, faţadele şi soluţiile cromatice nu se prezintă în extrasul documentaţiei de proiect; d) raportul unic de verificare a documentaţiei de proiect pentru construcţie, elaborat conform regulamentului aprobat de Guvern; e) buletinul de identitate (în cazul persoanei fizice) sau certificatul de înregistrare (în cazul persoanei juridice); f) contractul privind supravegherea de autor, semnat de către solicitant (beneficiar) şi proiectant; j) actul care atestă dreptul de proprietate sau dreptul de superficie asupra terenului.

Potrivit art. 14 alin. (1) din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie nr. 163 din 09.07.2010 (în vigoare la momentul emiterii actului contestat), se pot executa fără certificat de urbanism pentru proiectare şi fără autorizaţie de construire lucrările care nu modifică structura de rezistenţă, aspectul exterior, caracteristicile iniţiale ale construcţiilor şi ale instalaţiilor aferente. Din categoria acestor lucrări fac parte: a) reparaţii pentru împrejmuiri, acoperişuri, învelitori sau terase, dacă nu se modifică forma acestora; b) înlocuiri şi reparaţii ale pardoselelor, pieselor de tîmplărie interioare şi exterioare, dacă se păstrează forma şi dimensiunile golurilor; c) lucrări de finisări interioare; d) lucrări de finisări exterioare, dacă nu se modifică elementele de faţadă şi soluţiile cromatice; e) înlocuiri sau reparaţii ale sobelor, instalaţiilor, sistemelor, echipamentului şi utilajului tehnico-sanitar din interiorul clădirilor; f) înlocuiri sau reparaţii la branşamente exterioare, aferente construcţiilor, în limitele proprietăţii; g) reparaţii curente ale căilor de comunicaţii, accese de transport, parcări, trotuare şi scări, ale sistemelor de captare şi evacuare a apelor pluviale ale drumurilor; h) lucrări de întreţinere de rutină a drumurilor publice, lucrări de întreţinere periodică a drumurilor publice, reparaţii ale infrastructurii căilor de comunicaţie terestră, cu menţinerea traseelor, funcţiunilor, suprafeţelor, volumetriei şi categoriei tehnice a drumului; i) lucrări funerare subterane şi supraterane în cimitire; j) instalarea mobilierului urban; k) amenajarea terenului aferent construcţiei existente; l) construcţii auxiliare, anexe cu suprafaţa construită de pînă la 15 m^2 la casele de locuit particulare, amplasate pe terenuri private; m) instalarea reţelelor inginereşti şi de comunicaţii electronice şi a elementelor de infrastructură asociată acestor reţele (instalaţii provizorii, formate din elemente uşor demontabile) pe imobilele,

construcţiile şi instalaţiile existente ori în interiorul acestora, inclusiv canalizarea subterană existentă pentru cabluri, cu excepţia cazurilor în care instalarea acestora presupune intervenţii în structura de rezistenţă, pozări subterane noi şi instalarea sau construcţia unor structuri de suport cu fundaţii ataşate permanent la teren (piloni, grinzi, console); n) instalarea reţelelor inginereşti şi de comunicaţii electronice (reţelelor interne de acces) în infrastructura (traseele sistematizate cablate şi spaţiile tehnologice) pentru instalarea echipamentelor şi a altor elemente de infrastructură ale reţelelor interne de acces din clădiri; o) întreţinerea, reparaţia, înlocuirea şi retehnologizarea reţelelor inginereşti şi de comunicaţii electronice şi a elementelor de infrastructură asociate acestor reţele; p) conectarea abonaţilor la reţelele inginereşti şi de comunicaţii electronice (reţelele interne de acces).

Cu referire la fondul pretenției deduse judecării, instanţa reține că actul administrativ contestat, prescripția INST nr. *****din 11 septembrie 2024, precum și actele de inspectare, au fost emise în urma controlului la fața locului și depistării desfășurării lucrărilor de construcție, sesizate de locatarii de pe adresa bd. *****, mun. Chișinău (f.d. 34, 35, 36, 37, 39, 41 dosar administrativ).

Or, reieșind din faptele constatate supra, rezultă că autoritatea publică a inițiat controlul în baza analizei riscurilor, circumstanțelor și informațiilor pe care le conțin demersurile și adresările înaintate autorităților statului, ce indică în mod rezonabil asupra unei posibile încălcări care în mod iminent provoacă prejudicii. Scopul controlului inopinat fiind legitim, de a verifica calitatea în construcții și pentru a preveni sau remedia pericolul iminent și imediat care poate pune în pericol viața și sănătatea persoanelor, siguranța sau alte aspecte referitoare la protecția intereselor publice.

Cu atât mai mult, referitor la respectarea limitelor competenței atribuite autorității publice și sistarea lucrărilor de construcție, instanța reține următoarele prevederi legale.

Potrivit prevederilor pct. 4 din Regulamentul privind modul de exercitare a controlului de stat al calităţii în construcţii aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25 iunie 1996 cu privire la controlul de stat a calității în construcții, controlul de stat al calităţii în construcţii este exercitat de către Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică, conform prevederilor Legii nr.721-XIII din 02 februarie 1996 privind calitatea în construcţii. Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică este în drept să organizeze controale complexe cu participarea reprezentanţilor organelor specializate de control de stat, conform Hotărârii Guvernului nr. 862 din 26 iulie 2004.

Conform pct. 27 subpct. a), b) din Hotărârea Guvernului cu privire la controlul de stat al calității în construcții nr. 360 din 25 iunie 1996, în *cazul în care în urma controlului au fost depistate încălcări ale legislaţiei în construcţii, executarea lucrărilor cu abateri de la documentaţia de proiect, sau cerinţele*

normativelor în vigoare, producerea şi livrarea materialelor şi articolelor pentru construcţii, care nu corespund cerinţelor standardelor, inspectorul, responsabil de control, ia decizia de aplicare a măsurilor de lichidare a neconformităţilor depistate, care pot fi următoarele: înmânarea prescripţiei subiectului controlat cu cerinţe de lichidare a neconformităţilor; sistarea lucrărilor de construcţii executate cu abateri de la documentaţia de proiect sau cerinţele normativelor în vigoare.

Reieșind din prevederile art. 21 alin. (2) din Legea nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcţii, controlul de stat al calităţii în construcţii se exercită de către Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică.

Subsecvent, instanța remarcă faptul că, potrivit pct. 12 subpct. 2 din Regulamentul cu privire la organizarea şi funcţionarea Inspectoratului Naţional pentru Supraveghere Tehnică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 391 din 14.06.2023, în conformitate cu domeniile de activitate şi funcţiile stabilite în prezentul Regulament, Inspectoratul exercită următoarele atribuţii: 2) în domeniul construcţiilor şi urbanismului: i) solicită, la depistarea construcţiilor neautorizate sau a intervenţiilor neautorizate la construcţiile existente, sistarea lucrărilor până la luarea deciziei definitive; j) emite prescripţii privind înlăturarea încălcărilor cerinţelor prevăzute de cadrul normativ din domeniul construcţiilor şi urbanismului, verifică executarea efectivă a acestora.

Raportând la caz normele sus-citate în coroborare cu constatările expuse, instanţa de judecată evidențiază că, Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică *are dreptul să suspende lucrările de construcție şi reconstrucție a obiectivelor dacă s-au constatat abateri de la documentaţia de proiect sau executarea lucrărilor de construcție neautorizate*.

Astfel, dat fiind faptul că Inspectoratul National pentru Supraveghere Tehnică a fost sesizat de către persoanele terțe, și anume locuitorii din *****, privind verificarea lucrărilor de construcție de la intrarea în curtea blocului, reprezentantul Inspectoratului National pentru Supraveghere Tehnică, în vederea verificării faptelor invocate în sesizare, s-a deplasat la fața locului, iar potrivit actului de inspectare nr. ***** din 23 iulie 2024, s-a constatat că în ap. ***** din *****, mun. Chișinău, are loc reconstrucția cu consolidare a apartamentului nominalizat, cu demolarea structurii din lemn a acoperișului și învelitorii din ardezie, cu executarea unui acoperiș nou. Totodată, s-a constat că la intrarea pe șantier nu este instalat panoul informativ al obiectului care este cauza unor petiții privind legalitatea lucrărilor (f.d.7 verso, dosar administrativ). Fiind depistate neconformități, s-a recomandat de a le înlătura la data de 09 august 2024.

Ulterior, potrivit actului de inspectare nr. 19/***** din 11 septembrie 2024, s-a constatat din nou un șir de neconformități care nu au fost înlăturate, prezența

cărora face imposibilă reconstrucția de mai departe a apartamentului până la înlăturarea lor.

Ca urmare, Inspectoratul National pentru Supraveghere Tehnică a emis prescripția seria INST nr. *****din 11 septembrie 2024, emisă de inspectorul principal Petru Vasilica, în rezultatul verificărilor cu ieșire la fața locului la obiectivul apartamentul nr. ***** din *****, mun. Chișinău, fiind constatat că: înălțimea pereților etajului mansardă pe axa D sunt executați mai înalți decât înălțimea prevăzută în documentația de proiect obiect nr. 22-11/21- SAC, planșa 30, cât și înălțimea pereților pe axele A, B, C și 1, 2, 3, 4, 5, planșele 31, 32; golurile de ferestre executate pe axa 5, axa D, axa 2, nu corespund documentației de proiect, dimensiunile și forma; pe axa 1 alăturată apartamentului învecinat este executat între axele A-B gol de fereastră, care nu este prevăzut în documentația de proiect; nu au fost prezentate schemele geodezice de trasare a lucrărilor ajunse în faza determinantă de execuție, nu sunt lăsate goluri pentru scări; lucrările de executare a mansardei cu abateri de la documentația de proiect, modifică capacitatea construcției, înălțimea construcției și în așa caz, în conformitate cu prevederile art. 16 al Legii nr. 163 din 09.07.2010, este necesară sistarea necondiționată a lucrărilor până la obținerea unei noi autorizații (f.d. 2 dosar administrativ).

În conformitate cu art. 29^1 din Legea nr. 131/2012, scopul măsurilor restrictive prevăzute de lege dispuse de către organul de control este de a elimina sau diminua un pericol iminent și imediat pentru mediu, viața, sănătatea și proprietatea oamenilor, constatat în cadrul controlului. Respectiv, scopul prescripției de sistare a lucrărilor de construcții la obiectivul indicat a fost întru remedierea încălcărilor stabilite în prescripție.

Instanța reține că reclamantul***** a luat cunoștință de prescripția INST nr. *****din 11 septembrie 2024, aceasta a fost întocmită în prezența ultimului, fapt ce se atestă prin semnătura aplicată în prescripție. În acest sens, se reține că prin prescripția emisă s-a dispus *sistarea necondiționată a lucrărilor de construcție executate cu abateri de la documentația de proiect,* ***până la obținerea unei noi autorizații de construire****; executarea unei expertize tehnice, privind demolarea coloanelor, grinzilor și pereților executate cu abateri de la documentația de proiect, cu readucerea lucrărilor conform proiectului, pentru a obține recomandări în scopul neadmiterii afectării imobilelor învecinate.*

În sensul enunțat, instanța consideră nefondat argumentul avocatului reclamantului prin care afirmă că ultimul a efectuat lucrări de „reconstrucție/consolidare” or, potrivit actelor de inspecție precum și a prescripției contestate, de către Inspectorat s-a stabilit în rezultatul verificărilor cu ieșire la fața locului la obiectivul apartamentul nr. *****, amplasat pe adresa *****, mun. Chișinău, că există mai multe abateri de la documentația de proiect și actele

permisive pentru reconstrucția imobilului, aceste neconformități nu au fost înlăturate în termenul stabilit de autoritatea pârâtă, lucrările desfășurate pot afecta drepturile terților care înaintează diverse petiții organelor statului, iar pârâtul a oferit mai multe alternative reclamantului pentru remedierea situației create (obținerea unei noi autorizații de construire, executarea unei expertize tehnice, privind demolarea coloanelor, grinzilor și pereților executate cu abateri de la documentația de proiect, cu readucerea lucrărilor conform proiectului, pentru a obține recomandări în scopul neadmiterii afectării imobilelor învecinate).

Mai mult ca atât, potrivit fotografiilor anexate la dosarul administrativ, se observă cu certitudine că lucrările executate, nici pe departe nu corespund unei „reconstruiri/consolidări", ci este evidentă demolarea construcției cu efectuarea unei noi construcții (f.d. 19-27 dosar administrativ). *Or, conform proiectului de execuție, urma să aibă loc replanificarea/consolidarea apartamentului nr. ***** cu nr. cadastral *****, situat în mun. Chișinău, str. ****** ***în limitele planimetrice existente, demontarea structurii de lemn a acoperișului și învelitorii de ardezie, executarea unui acoperiș nou cu încadrarea mansardei în volumul acestuia*** *(f.d. 10 dosar administrativ).* Respectiv, din textul actului permisiv este evident că reconstrucția/consolidarea viza acoperișul și încadrarea mansardei în volumul acesteia.

Astfel, având în vedere că de către inspectorii INST s-a constatat că lucrările de construcție sunt efectuate cu abateri de la documentația de proiect, instanța consideră corectă prescrierea privind *sistarea necondiționată a lucrărilor de construcție executate cu abateri de la documentația de proiect,* ***până la obținerea unei noi autorizații de construire.***

Totodată, instanța menționează prevederile art. 28 din Legea nr. 163 din 09.07.2010, potrivit căroara construcţiile executate în lipsa certificatului de urbanism pentru proiectare, a documentaţiei de proiect şi a autorizaţiei de construire sau a certificatului constatator care confirmă aplicarea principiului aprobării tacite, se consideră construcţii neautorizate.

De asemenea, relevante speței sunt și prevederile art. 16 din Legea citată supra, potrivit cărora în cazul în care, pe perioada executării lucrărilor de construcţie, în documentaţia de proiect se operează modificări care pot afecta prescripţiile stabilite în cadrul regimului arhitectural-urbanistic al certificatului de urbanism pentru proiectare (capacitatea construcţiei, alinierea construcţiei faţă de străzile adiacente şi distanţele între construcţii, înălţimea construcţiei, procentul de ocupare a terenului, coeficientul de utilizare a terenului), este *obligatorie obţinerea unui nou certificat de urbanism pentru proiectare şi a unei noi autorizaţii de construire în condiţiile prezentei legi*, *cu sistarea necondiţionată a lucrărilor până la obţinerea noii autorizaţii.*

În concluzia celor specificate supra, în circumstanțele relevate și în contextul normelor de drept enunțate, având în vedere cele relatate, instanța conchide că actul administrativ contestat de către reclamantul***** este emis legal de un organ competent, conform procedurii stabilite.

În conformitate cu prevederile art. 16 din Codul administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziție legală. Exercitarea dreptului discreționar nu permite desfășurarea unei activități administrative arbitrare.

Conform art. 137 din Codul administrativ, în exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. Dacă autoritatea publică poate decide discreționar şi doar una din mai multe consecințe juridice este legală, atunci dreptul discreționar al autorității publice se reduce la alegerea consecinței juridice/soluției legale. Stările de fapt identice în esență se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreționar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să își exercite dreptul discreționar în același mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenționează să își schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreționar în cazuri similare.

Pe cale de consecință, instanța de judecată reține că, autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar în corespundere cu cadrul normativ în vigoare, optând pentru soluția posibilă corespunzătoare scopului legii și aplicând o dispoziție legală. Or, reclamantul***** nu a adus argumente și nu a prezentat probe care să răstoarne faptele constatate de Inspectoratul National pentru Supraveghere Tehnică în actul emis, și anume, prescripția INST nr. *****din 11 septembrie 2024, iar argumentele invocate de reprezentantul reclamantului, în cadrul examinării cauzei, nu confirmă într-un oarecare mod ilegalitatea și netemeinicia prescripției contestate.

În acest sens, instanța conchide asupra netemeiniciei pretențiilor din acțiunea înaintată de reclamantul***** privind anularea prescripției INST nr. *****din 11 septembrie 2024, așa cum, conform circumstanțelor expuse supra și prevederilor legale enunțate se constată cu certitudine că, de către Inspectoratul Naţional pentru Supraveghere Tehnică au fost respectate condițiile legale la emiterea prescripției contestate. Or, alegațiile invocate în acțiunea înaintată de către reclamantul***** nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării cauzei și au fost combătute prin probele și argumentele prezentate de autoritatea pârâtă.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre

următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a)-e).

Verificând legalitatea actului administrativ contestat, și anume a prescripției INST nr. *****din 11 septembrie 2024, instanța constată că, actul specificat, este legal. Or, de către autoritatea pârâtă, a fost respectată procedura de emitere, a fost emis în conformitate cu competențele și normele materiale, în conformitate cu legislația în vigoare, iar asupra oportunității actului administrativ, instanța de contencios nu se va expune, deoarece aceasta ar constitui o subrogare în competențele autorității publice.

În conformitate cu art. 26 din Codul administrativ, orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității. O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă: a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege; b) este necesară pentru atingerea scopului; c) este rezonabilă. Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.

În concluzia celor indicate supra, reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță, instanța de judecată consideră necesar a respinge, ca neîntemeiată, acțiunea în contencios administrativ înaintată de***** și avocatul Igor Culava, împotriva Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică cu privire la anularea Prescripției INST nr. *****din 11 septembrie 2024 emisă de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, or, autoritatea pârâtă prin argumentele și probele anexate la materialele cauzei a demonstrat în ședința de judecată legalitatea actelor contestate, iar reclamantul nu a invocat în susținerea poziției sale probe pertinente, concludente și utile, care în ansamblul lor ar demonstra necesitatea anulării actului administrativ contestat și admiterea cerințelor înaintate.

În conformitate cu prevederile art. 224-225, 229, 232 din Codul administrativ, instanţa de judecată

h o t ă r ă ș t e :

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de***** și avocatul Igor Culava, împotriva Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică cu privire la anularea Prescripției INST nr. *****din 11 septembrie 2024 emisă de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică.

Hotărârea este cu drept de atac la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței,
judecătorul Ina Pruteanu

Copia corespunde originalului.
Judecătorul Ina Pruteanu